

ことばの歳時記

—はらはら—

桜の花を眺めて楽しむ「お花見」は日本の春の風物詩のひとつです。満開の桜は見る者を圧倒しますが、花びらが春の風に誘われるように散る光景も美しいものです。日本では、花びらのような軽くて小さなものが舞い落ちる様子を「はらはら」と表現します。「はらはらと花びらが散る」「はらはらと涙を落とす」と実際は音がしない場面を、情感を込めてあたかも音がしたかのように表現します。その他に、心配する気持ちや手に汗をにぎる気持ちを「はらはらする」と表現することもあります。

このような語は文法的には擬態語といい、日本語にはこの擬態語が他の言語と比べて、とても多いそうです。このコーナーでは、ものの様子や状態を音によって感覚的に表現するこの擬態語の世界を紹介していきます。是非このような表現豊かな日本語を使って、日本語へ親しみを持ってください。

คำศัพท์จากบันทึก4ฤดู

ฮะระฮะระ (harahara)

“โอบานะมิ / ohanami” หรือการชมดอกซากุระเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของฤดูใบไม้ผลิของญี่ปุ่น ดอกซากุระที่บานเต็มที่อาจจะทำให้ผู้ชมตื่นตาตื่นใจ แต่ทิวทัศน์เมื่อลมแห่งฤดูใบไม้ผลิพัดพาให้กลีบดอกซากุระร่วงหล่นนั้นก็งดงามไม่แพ้กัน ในภาษาญี่ปุ่นอาการที่สิ่งทีเบาๆเล็กๆเช่นกลีบดอกไม้ปลิวร่วงหล่นนั้น เรียกว่า “ฮะระฮะระ / harahara” ตัวอย่างเช่น “ฮะระฮะระ โตะ ฮานะบิระ กะ จิรุ / harahara to hanabira ga chiru (กลีบดอกไม้ปลิวร่วงหล่นดังฮะระฮะระ)” “ฮะระฮะระ โตะ นะมิคะ โอะ โอโตสุ / harahara to namida wo otosu (น้ำตาร่วงหล่นดังฮะระฮะระ)” ถึงแม้ว่าจะไม่มีเสียงใดๆเกิดขึ้นจริงแต่ด้วยการใส่ความรู้สึกลงไปจึงใช้คำพูดที่เปรียบเสมือนว่ามีเสียงฮะระฮะระเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีคำว่า “ฮะระฮะระสุรุ /harahara suru ” ซึ่งหมายถึงความรู้สึกเป็นหวัดหรือกังวลจนเหงื่อออกตามฝ่ามือ

คำศัพท์ดังกล่าวตามหลักไวยากรณ์เรียกว่ากิไตโกะ(gitaigo) หรือคำเลียนเสียงสภาพ ว่ากันว่าภาษาญี่ปุ่นมีคำประเภทนี้มากกว่าภาษาอื่นๆ ในบทความส่วนนี้เราจะนำเสนอคำที่ใช้บรรยายสภาพหรือลักษณะโดยใช้เสียง จึงอยากให้ทุกๆท่านมีความชื่นชอบและหันมาใช้ภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีความหลากหลายเช่นนี้ด้วย